

OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman Kodu	MF.FR.004
		Yayın Tarihi	07.09.2024
		Revizyon No	0
		Revizyon Tarihi	0
		Gizlilik Sınıfı	Hizmet içi

YZL312 – VERİ MADENCİLİĞİ					
Ders Kodu	Ders Adı			Dönem	
YZL312	VERİ MADENCİLİĞİ			Güz ☐ Bahar ☒ Yaz ☐	
Ders Saatleri				Kredi	AKTS
Teori	Uygulama	Laboratuvar		3	5
3	0	0			

Ders Detayları	
Bölüm	YAPAY ZEKA MÜHENDİSLİĞİ
Ders Dili	Türkçe
Ders Düzeyi	Lisans ☒ Yüksek Lisans ☐
Öğrenim Türü	Örgün Öğretim ☒ Uzaktan ☐ Hibrit ☐
Ders Türü	Zorunlu ☒ Seçmeli ☐
Ders Amacı	Bu dersin amacı Veri Madenciliği ve Uygulamaları ile ilgili temel bilgilerin öğretilerek, öğrencilerin bu dersin içeriğine yönelik herhangi bir mühendislik problemine yaklaşımı ile ilgili bakış açısı geliştirmektir.
Ders İçeriği	- Veri Madenciliği, Veri Ölçümü ve Önışleme - Veri Ambarı ve OLAP - Örüntü Madenciliği - Sınıflandırma - Kümeleme - Derin Öğrenme - Aykırı Değer Tespiti
Ders Yöntem ve Teknikleri	Anlatım ☒ Soru-Cevap ☒ Sunum ☒ Müzakere ☐
Ön Koşullar	-
İş Yeri Durumu	-

OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman Kodu	MF.FR.004
		Yayın Tarihi	07.09.2024
		Revizyon No	0
		Revizyon Tarihi	0
		Gizlilik Sınıfı	Hizmet içi

Ders Kaynakları

- Aggarwal, C. C. (2015). *Data mining: the textbook* (Vol. 1, No. 3). New York: springer.
- Gupta, G. K. (2014). *Introduction to data mining with case studies*. PHI Learning Pvt. Ltd..
- Han, J., Pei, J., & Tong, H. (2022). *Data mining: concepts and techniques*. Morgan kaufmann.
- Kantardzic, M. (2011). *Data mining: concepts, models, methods, and algorithms*. John Wiley & Sons.
- Larose, D. T. (2005). An introduction to data mining. *Traduction et adaptation de Thierry Vallaud*, 23.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	☒		Eğitim Bilimleri	☐
Mühendislik Bilimleri	☒		Fen Bilimleri	☒
Mühendislik Tasarımı	☒		Sağlık Bilimleri	☐
Sosyal Bilimler	☐		Alan Bilgisi	☐

Haftalık Çizelge

No	Konular	Dokümanlar/Notlar
1	Veri Madenciliği, Veri Ölçümü ve Önileme ☐ Veri Madenciliği: Bilgi Keşfinde Temel Bir Adım ☐ Veri Madenciliği için Veri Türlerinin Çeşitliliği ☐ Çeşitli Bilgi Türlerinin Madenciliği ☐ Veri Madenciliği: Çoklu Disiplinlerin Birleşimi ☐ Veri Madenciliği ve Uygulamaları ☐ Veri Madenciliği ve Toplum ☐ Veri Türleri ☐ Verinin İstatistiği ☐ Benzerlik ve Uzaklık Ölçüleri ☐ Veri Kalitesi, Veri Temizleme ve Veri Entegrasyonu ☐ Veri Dönüşümü ☐ Boyut Azaltma	
2	Veri Ambarı ve OLAP ☐ Veri Ambarı Nedir? ☐ Veri Ambarı Modelleme ☐ OLAP İşlemleri ☐ Veri Küpü Hesaplama ☐ Veri Küpü Hesaplama Yöntemleri	
3	Örüntü Madenciliği ☐ Temel Kavramlar ☐ Sık Öğeler Kümesi Madenciliği ☐ Örüntü Değerlendirme Yöntemleri	

OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman Kodu	MF.FR.004
		Yayın Tarihi	07.09.2024
		Revizyon No	0
		Revizyon Tarihi	0
		Gizlilik Sınıfı	Hizmet içi

4	İleri Örüntü Madenciliği ☐ Çeşitli Örüntü Türlerinin Madenciliği ☐ Sıkıştırılmış veya Yaklaşık Örüntülerin Madenciliği ☐ Kısıtlı Örüntü Madenciliği ☐ Sıralı Örüntülerin Madenciliği ☐ Alt Graf Örüntülerinin Madenciliği ☐ Uygulama Örnekleri	
5	Sınıflandırma ☐ Temel Kavramlar ☐ Karar Ağacı İndüksiyonu ☐ Bayes Sınıflandırma Yöntemleri ☐ Tembel Öğreniciler ☐ Doğrusal Sınıflandırıcılar ☐ Model Değerlendirme ve Seçimi ☐ Sınıflandırma Doğruluğunu Artırma Teknikleri	
6	İleri Sınıflandırma ☐ Özellik Seçimi ☐ Bayes İnanç (Bayesian Belief) Ağları ☐ Destek Vektör Makineleri ☐ Kural Tabanlı ve Örüntü Tabanlı Sınıflandırma ☐ Zayıf Denetimli Öğrenme ☐ Zengin Veri Tipi ile Sınıflandırma	
7	Sınava Yönelik Çalışma ve Konu Tekrarı	
8	Ara Sınav	
9	Kümeleme ☐ Kümeleme analizi ☐ Bölümleme yöntemleri ☐ Hiyerarşik yöntemler ☐ Yoğunluk tabanlı ve ızgara tabanlı yöntemler ☐ Kümelemenin değerlendirilmesi	
10	İleri Kümeleme ☐ Olasılıksal model tabanlı kümeleme ☐ Yüksek boyutlu verilerin kümelenmesi ☐ İki kümeleme ☐ Kümeleme için boyut indirgeme ☐ Grafik ve ağ verilerinin kümelenmesi ☐ Yarı denetimli kümeleme	
11	Derin Öğrenme ☐ Temel Kavramlar ☐ Derin Öğrenme Modellerinin Eğitimini İyileştirme ☐ Evrişimli(Convolutional) Sinir Ağları ☐ Tekrarlayan(Recurrent) Sinir Ağları ☐ Çizge(Graph) Sinir Ağları	
12	Aykırı Değer Tespiti ☐ Temel kavramlar ☐ İstatistiksel yaklaşımlar ☐ Yakınlık tabanlı yaklaşımlar ☐ Yeniden yapılandırma tabanlı yaklaşımlar ☐ Kümeleme ve sınıflandırma tabanlı yaklaşımlar	

OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman Kodu	MF.FR.004
		Yayın Tarihi	07.09.2024
		Revizyon No	0
		Revizyon Tarihi	0
		Gizlilik Sınıfı	Hizmet içi

	☐ Bağlamsal ve kolektif aykırı değer madenciliği ☐ Yüksek boyutlu verilerde aykırı değer tespiti	
13-16	Proje Sunumları	

OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman Kodu	MF.FR.004
		Yayın Tarihi	07.09.2024
		Revizyon No	0
		Revizyon Tarihi	0
		Gizlilik Sınıfı	Hizmet içi

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı
Devam		
Laboratuvar		
Uygulama		
Alan Çalışması		
Derse Özgü İş Yeri Eğitimi		
Küçük Sınavlar/Stüdyo/Kritik		
Ödev		
Sunum		
Projeler	1	%60
Rapor		
Seminer		
Ara Sınavlar/Ara Jüri	1	%40
Genel Sınav/Final Jüri/Teslim		
Toplam		%100
Yarıyıl İçi Çalışmalarının Başarı Notu Katkısı	1	40
Yarıyıl Sonu Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı	1	60
Toplam		%100

AKTS/İş Yüğü Tablosu			
Aktiviteler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders Saati	12	3	36
Laboratuvar			
Uygulama			
Alan Çalışması			
Derse Özgü İş Yeri Eğitimi			
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	12	3	36
Küçük Sınavlar/Stüdyo/Kritik			
Ödev			
Sunum / Seminer Hazırlama			
Projeler	1	40	40
Rapor			
Ara sınav ve Ara Sınava Hazırlık	1	10	10
Genel Sınav ve Genel Sınava Hazırlık			
Toplam İş Yüğü			126
Toplam İş Yüğü / 25			5.04
AKTS Kredisi			5

OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman Kodu	MF.FR.004
		Yayın Tarihi	07.09.2024
		Revizyon No	0
		Revizyon Tarihi	0
		Gizlilik Sınıfı	Hizmet içi

Ders Öğrenme Çıktıları	
No	Açıklama
Ö1	Veri ön işleme, veri temizleme, dönüştürme ve özellik seçimi gibi veri hazırlık süreçlerini yürütebilmek
Ö2	Veri madenciliği algoritmalarını uygun senaryolarda seçebilmek, uygulayabilmek ve sonuçlarını yorumlayabilmek
Ö3	Veri kümelerinde desen çıkarma, sınıflandırma, kümeleme gibi temel veri madenciliği tekniklerini açıklayabilmek ve uygulayabilmek
Ö4	Farklı türdeki veri setleri üzerinde analiz yaparak anlamlı sonuçlar çıkarabilmek ve bu sonuçları karar verme süreçlerine entegre edebilmek
Ö5	Veri madenciliği projelerinde kullanılan yazılım araçlarını etkin bir şekilde kullanabilmek

Ders Öğrenme Çıktılarının Program Öğrenme Çıktılarına Katkısı																
<i>Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük, 2: Düşük, 3: Orta, 4: Yüksek, 5: Çok Yüksek</i>																
	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P14	P15	Toplam
Ö1	5	5		5	5	5	5									30
Ö2	5	5		5	5	5	5									30
Ö3	5	5		5	5	5	5									30
Ö4	5	5		5	5	5	5									30
Ö5	5	5		5	5	5	5									30
Toplam																150

PROGRAM ÇIKTILARI

- Matematik, doğa bilimleri ve ilgili mühendislik disiplinlerinde yeterli bilgiye sahip olmak; karmaşık mühendislik problemlerini çözmede teorik ve pratik bilgileri uygulama yeteneği.
- Karmaşık mühendislik problemlerini tanımlama, formüle etme ve çözme yeteneği; bu amaçla uygun analiz ve modelleme yöntemlerini seçme ve uygulama yeteneği.
- Belirli gereksinimleri karşılamak için karmaşık bir sistem, süreç, cihaz veya ürün tasarlama yeteneği; bu amaçla modern tasarım yöntemlerini uygulama yeteneği.
- Mühendislik uygulamalarında karşılaşılan karmaşık problemlerin analizi ve çözümü için gerekli modern teknikleri ve araçları seçme ve kullanma yeteneği; bilgi teknolojilerini etkili bir şekilde kullanma yeteneği.
- Deneyler tasarlama, deneyler yapma, veri toplama, sonuçları analiz etme ve karmaşık mühendislik problemleri veya disiplinle ilgili araştırma konuları için bulguları yorumlama yeteneği.
- İnter-disipliner ve çok disiplinli takımlarda etkili bir şekilde çalışma yeteneği; bağımsız çalışma yeteneği.

OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman Kodu	MF.FR.004
		Yayın Tarihi	07.09.2024
		Revizyon No	0
		Revizyon Tarihi	0
		Gizlilik Sınıfı	Hizmet içi

vii. Hem sözlü hem de yazılı olarak etkili iletişim kurma yeteneği; en az bir yabancı dilde yeterlilik; etkili raporlar yazma, yazılı raporları anlama, tasarım ve üretim raporları hazırlama, etkili sunumlar yapma ve açık ve anlaşılır talimatlar verme ve alma yeteneği.

viii. Hayat boyu öğrenmenin gerekliliğinin farkında olmak; bilgiye erişim sağlama, bilim ve teknolojiadaki gelişmeleri takip etme ve kendini sürekli yenileme yeteneği.

ix. Etik ilkelere göre hareket etme, mesleki ve etik sorumlulukları bilme ve mühendislik uygulamalarında kullanılan standartları bilme.

x. Proje yönetimi, risk yönetimi ve değişim yönetimi gibi iş uygulamaları hakkında bilgi sahibi olmak; girişimcilik ve yenilikçilik konusunda farkındalık; sürdürülebilir kalkınma bilgisi.

xi. Mühendislik uygulamalarının sağlık, çevre ve güvenlik üzerindeki etkilerini küresel ve toplumsal düzeyde bilme, çağdaş mühendislik sorunlarına yönelik farkındalık; mühendislik çözümlerinin hukuki sonuçlarının farkında olmak.